

Кафедра економічної теорії

Кафедра політичної економії була виділена зі складу кафедри історії КПРС та політекономії у 1981 р. У 1992 р. вона була перейменована на кафедру економічної теорії і має таку назву до сьогодні. У перші роки становлення ВНЗ викладання суспільних наук – у т. ч. й політичної економії – спиралося на кадровий потенціал відповідної кафедри ДМетІ. Першими своїми, тобто запорізькими викладачами політекономії, були доценти І. Є. Зінович, Н. М. Завіновська, випускники Московського державного університету асистенти В. І. Біла та М. Ф. Софрон. Вже на початку 1966–1967 н.р. був створений навчально-методичний кабінет кафедри, який став водночас першою в навчальному закладі предметною аудиторією кафедри й інституту, базою консультаційної та методичної роботи зі студентами денного та вечірнього відділень, і разом з тим – вузівським центром всієї політико-виховної роботи. Першим завідувачем кабінету стала невтомна О. І. Бішкіна, яка багато зробила не лише для організаційно-методичного забезпечення роботи кабінету, але й для наочно-агітаційного та естетичного оформлення інтер'єрів інституту, організації політично-виховних заходів. З вересня 1966 р. на кафедрі почав працювати науково-методичний семінар викладачів з найбільш актуальних питань навчально-виховної роботи та вдосконалення методики викладання; його засідання проводилися, як правило, спільно з кафедрою економіки. Найбільш успішні доповіді оформлювалися як методичні розробки для викладачів або посібники й методичні рекомендації чи вказівки для студентів. Так, вже за перші два роки роботи були видані на основі схвалених на семінарі доповідей асистентів М. Ф. Софрона та В. І. Білої розробки з усіх тем політекономії капіталізму та майже з усіх тем політекономії соціалізму. Також був виданий окремою брошурою розроблений Н. М. Завіновською посібник для студентів з організації самостійного вивчення першоджерел економічної теорії. У 1965 р. були створені перші наукові студентські гуртки суспільних наук на I і II курсах денного та I, II і III курсах вечірнього відділень, і з цього часу студенти брали участь у Всесоюзних конкурсах наукових студентських робіт з суспільної тематики. З вересня 1967 р. завідувачем кафедри марксизму-ленінізму (таку назву в ті роки мала кафедра суспільних наук) став доцент І. Д. Тіщенко. Кафедра зберігала тісні зв'язки з базовими кафедрами ДМетІ, брала

*Колектив кафедри економічної теорії:
Ж. П. Безшкуренко, В. М. Піроженко,
М. Ф. Софрон, О. О. Нагорна, М. М. Софрон,
І. В. Феофанова, 2000 р.*

участь у спільних засіданнях, семінарах, у проведенні відкритих занять у Дніпропетровську та Запоріжжі. Базові кафедри допомагали видавати й тиражувати методичні розробки та інші необхідні для навчально-виховної роботи матеріали. Згодом кафедра поповнилася кандидатами економічних наук Ю. А. Душенко й В. О. Федорищенком. Навчально-методичний кабінет у цей час очолила ентузіаст методичної роботи енергійна Н. Л. Яцук.

Наступний етап становлення кафедри політекономії пов'язаний зі створенням всередині 1975 р. окремої кафедри історії партії та політичної економії (зав. кафедри к.е.н., доцент Н. М. Завіновська). Кадровий склад викладачів політекономії значно зріс: його поповнили кандидати економічних наук Л. Є. Мельник, Л. М. Азанов, випускниця аспірантури Ленінградського державного університету при кафедрі політекономії Ж. П. Безшкуренко, яка очолила методичний кабінет, а згодом стала викладачем кафедри.

Активно здійснювалося керівництво студентськими науковими роботами з суспільних наук, кращі з яких брали участь у всесоюзних конкурсах; за період 1975–1981 рр. студенти отримали 18 дипломів I, II і III ступенів.

Матеріали наукових досліджень, що проводились кафедрою, лягли в основу кандидатських дисертацій Л. І. Будовської, А. Г. Горбаня та С. М. Тарадайка. Спираючись на ці матеріали визначили теми своїх досліджень і в подальшому захистили дисертації старший викладач В. І. Біла, асистенти Ж.П. Безшкуренко та Л. Б. Костюк. Матеріали досліджень широко використовувалися в науково-дослідній і навчально-виховній роботі.

В інститутському музеї та студентських аудиторіях кафедри проводилися заходи, що мали неоціненне виховне значення; в 1976–1981 рр. серед запрошених були доктори економічних наук, професори Київського державного університету

*Доцент
Н. М. Завіновська
Завідувач кафедри
(1960–1967,
1975–1981 рр.)*

*Доцент
М. Ф. Антонюк
Завідувач кафедри
(1981–1986 рр.)*

*Професор
В. Л. Салін
Завідувач кафедри
(1986–1992 рр.)*

*Професор
О. О. Іл'нікова
Завідувач кафедри
з 1992 р.*

М. С. Черненко, Т. А. Ястремський, професор ДМетІ В. З. Юрченко, професор Київського інституту народного господарства Н. С. Погорелов, професор Ленінградського фінансово-економічного інституту Д. Д. Кузьмін, професор інституту праці АН СРСР І. І. Чангли, Герой Радянського Союзу В. Хілько, відома учасниця відбудови Дніпрогесу А. Д. Лошкарева та багато інших.

Колектив кафедри у 2004 р.

У 1981 р. кафедра політичної економії була відокремлена. Завідувачем кафедри було призначено доцента М. Ф. Антонюка. На кафедрі викладали: доценти Н. М. Завіновська, І. Є. Зінович, В. Л. Салін, Ю. А. Душенко, старший викладач В. І. Біла, асистенти: М. Ф. Софрон, Ж. П. Безшкуренко, В. О. Федоріщенко, Л. Б. Костюк, О. О. Нагорна. Ефективно діяв навчально-методичний кабінет, у якому в 80-ті рр. працювали: О. П. Алексенко (зав. кабінетом), ст. лаборанти Л. М. Барякіна, Н. М. Федоренко, Т. П. Власенко, лаборант В. Н. Бадіон. Друга половина 80-х – початок 90-х рр. (зав. кафедрою В. Л. Салін) був періодом активного якісного росту кафедри. У 1984–1985 рр. на кафедру прийшли працювати О. О. Іл'їнкова і Н. М. Куреда. У ці роки захистили кандидатські дисертації: у 1985 р. – асистент О. О. Іл'їнкова, у 1986 р. – асистент Н. М. Куреда, у 1988 р. – асистенти Ж. П. Безшкуренко та Л. Б. Костюк, у 1991 р. – асистент О. О. Нагорна. У 1992 р. захистив докторську дисертацію В. Л. Салін.

Зміна соціально-економічної ситуації в країні вимагала змін змісту дисциплін, що викладаються, з 1992 р. кафедра починає читати лекції за курсом “Економікс”. У цей же час викладачі кафедри починають брати активну участь у різних міжнародних проектах. Так, у 1994 р. на кошти гранта фонду USAID колектив кафедри розробив і видав конспект лекцій з курсу “Економікс”. Цими конспектами були забезпечені всі ВНЗ Запорізької та інших областей, що прискорило перехід до викладання сучасної економічної теорії в нашому регіоні. У 90-ті рр. кафедра була ініціатором запрошення іноземних фахівців для читання лекцій і проведення занять. У 1997–1998 рр. в академії для студентів функціонувала бізнес-школа (керівник к.е.н., доцент О. О. Нагорна), у якій закордонні підприємці ділилися своїм досвідом роботи, розповідали про реалії сучасної ринкової економіки. Викладачі кафедри О. О. Іл'їнкова, О. О. Нагорна проходили стажування в країнах ЄС (Німеччина, Бельгія). Представники кафедри беруть активну участь у міжнародних наукових й науково-практичних конференціях. Їхні роботи опубліковані в Німеччині, Великобританії, Польщі, Росії, Білорусії.

Наприкінці 90-х рр. оновився колектив кафедри. На кафедрі почали працювати старший викладач І. В. Феофанова, асистенти Т. П. Власенко, О. В. Троян, Т. А. Семенова, Л. К. Феофанов, В. Л. Конащук (у 2005 р. захистив кандидатську дисертацію), завідувач лабораторією В. М. Пироженко. На кафедрі викладають такі дисципліни: “Основи економічної теорії” (для менеджерів і студентів інженерних спеціальностей), “Політекономія”, “Макроекономіка”, “Мікроекономіка”, “Історія економіки й економічної думки”, “Сучасні економічні теорії”, “Сучасні тенденції розвитку світової економіки”.

У ці роки повністю оновлено навчально-методичне забезпечення дисциплін, що викладаються кафедрою, розроблені нові навчальні курси, впроваджені нові методи навчання й контролю знань студентів.